

HAC İBADETI

Mustafa Turan
Tarih Öğretmeni

Her mü'min'in gönlünde; bir gün hacca gidip Beytullah'a yüz sürmek, Mina'da şeytan taşlamak, Arafat'ta vakfe yapmak, Medine'de Ravza-i Mutahhara'da Allah rasülü-nü ziyaret etmek ve içinde buram buram Allah Allah nidalarının yükseldiği, kutsal mekanların manevi atmosferinden nasibini almak arzu ve iştiağı yatar.

Dünya hırs ve arzularından sıyrılıp, maddi her şeyini geride bırakarak, sadece Allah rızasını kazanmak amacıyla "lebbeyk lebbeyk" diyerek, yeryüzünde kurulan ilk mabed olan Harem-i şerife doğru hac yollarına düşmüş milyonlarca müslüman.

Cenab-ı Hak Ali İmran süresindeki: ".. insanlar için kurulan ilk mabet, Mekke'deki Kabe'dir. Orada apaçık deliller vardır, İbrahim'in makamı vardır. Oraya giren güvende olur. Yol bulabilenlerin (hacca gitme imkanı bulabilenlerin) Kabe'yi ziyaret etmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır." fermanına uyarak, asr-ı saadetten beri her yıl renkleri, cinsleri, ırkları, memleketleri, dil ve kültürleri ayrı, fakat aynı iman, ruh ve heyecan içinde, inançları ve idealleri aynı milyonlarca insan, kutsal topraklara bir sel misali akmaktadır. İslâm'ın hem mal, hem de bedenle ve ömürde bir defa yapılması farz olan hac ibadetinin ifası için, her türlü güçlüğü göğüs gererek mü'minlerin zihinleri ve gönülleri Allah'a gömülmüş, dillerinde ise tekbirlerle Beytullah'ta pervane olmaktadır. Kıyametten bir sahneyi andıran milyonlarca hacı, bembeyaz ihramlar içinde Hz. Ademle Havva validemizin Cennetten çıkarıldıktan sonra buldukları, Hz. İbrahim'le Cebrail (A.S.)ın görüştükları, sevgili Peygamberimizin Veda Hutbesini irat buyurdukları ve Yüce Allah'ın duaları kabul ettiği mukaddes bir yer alan Arafat'ta, vakfe yapıp, ellerini Allah'a açarak ve göz yaşlarını etrafa saçarak adeta melekleşen müslümanların duyduğu hazzı anlamak için, bu anı yaşamak gerekir. Zira, köre renkten, sağıra da âhenkten bahsedilemediği gibi, kalbi mühürlü insanlara da Haccın bir turizm olayı olmadığını ve döviz kaybı açısından bakılamayacağı gerçeğini anlatmak ta güç olacaktır.

Mübarek toprakların inanç ve ibadetle yoğrulmuş kokusunu kalbinde hissedip yaşamak, duygularına hakim olamayarak gözyaşlarının çağlayan halinde olması, ellerin dün için arş-ı Âlâ'ya açılması, küçük bir canlıyı dahi incitmekten kaçılması, manen ve ruhen sahabe çağının yüreklerde hissedilen sevinci doruk noktasındadır hacılarda. Huzur ve mutluluğun yansıması okunur yüzlerinde. Sevgili Peygamberimizin: "Bir kimse hac eder ve Hac esnasında fena söz söylemez ve büyük günahlardan çekinir, küçük günâhları işlemekte ısrar etmezse, o kimse -kul hakları hariç- günâhlardan arınarak annesinden doğduğu günkü gibi hac'dan döner." müjdesi ve gönül rahatlığıyla ibadet ederler. Dün-ya'da böyle bir amaç etrafında, aynı anda ve aynı mekanda bunca çeşit insanı biraraya getirebilecek ne başka bir din, ne de bir sistem mevcuttur. Hac ibadeti dini, siyasi ve sosyal yönden de bir kongre niteliğindedir. İlahi kürsinin ve tevhit inancının sembolüdür. Fakat bugünkü haliyle, yeryüzündeki müslümanların bu kongresinde

büyük fırsatı değerlendirerek bir takım problemlerin halledilmesi için çaba sarfedildiğini söylemek mümkün değildir. Şayet böylesi güzel bir fırsat bir İslâm Zirvesi veya şurası açısından organize edilip değerlendirilebilseydi, ne Bosna-Hersek, ne Çeçenistan ve ne de Dünya'nın bir başka yerinde müslümanlara zulüm yapılabilirdi? Şu halde, Hac esnasında İslâm dünyasının problemlerini görüşmek ve çözümler getirmek amacıyla kapsamlı bir kongre yapılma lüzumu ortadadır. Çünkü o çevrede Kabe, barış, emniyet ve sulhun sigortasıdır. Zira, Hz. İbrahim Mekke'yi güvenli kılması için rabbisine dua ettiğini, Peygamberimizin de hicret ederken: "Vallahi sen (Ey Mekke) Allah'ın en hayırlı yerisin. Senden çıkarılmış olmasaydım katiyen çıkmazdım." buyurduğu bilinmektedir. O Kâbeki; yeryüzündeki milyonlarca mü'mini bir mıknaş gibi Mekke'ye çeken, birleştirip, ortak bir paydada bütünleştiren Allah'ın evidir.

Hac ibadeti, müslümanların arasındaki eşitliğin tezahürü ve aynasıdır. Gerçek dostluk, kardeşlik ve dayanışmanın mesajıdır. Hac, diğer ibadetlere göre biraz daha meşakkatli olduğu içindir ki, Allah'ın rasülü: "Allah'ım Hac yapmak istiyorum" Bunu bana kolay kıl ve kabul eyle." diye dua buyurmuşlardır. Halbuki diğer ibadetler için rabbisinden yardım talep ettiği görülmemiştir.

Hac ibadetinin bir de mali boyutu bulunmaktadır. Zira her mü'min hayatı boyunca dışından tırnağından biriktirdiği, tarlasını, tahılını, hayvanını satarak veya emekli parasını değerlendirerek ömründe bir defa Hac farızasını yapmayı en büyük vecibe saymaktadır. Oysa bugün Suudilerce ülkelere uygulanan kota nedeniyle, her isteyen hacca gidemediği gibi, hacıların sadece hava yolunu tercihe mecbur bırakılmaları, Hac maliyetini astronomik rakamlara çıkarmaktadır. Yıllardır hep düşünürüm; İstanbul, Şam-Medine hattıyla, İstanbul'u Medine'ye bağlayan ve 1908'de inşası tamamlanan ancak 1. Dünya savaşı ve sonrasında İngilizlerin fitnesi ve entrikasıyla Arapların Osmanlı'ya düşman edilmesi sonucu bu demiryolu kullanılamaz hale gelmişti. Şimdi bir mega proje olarak Türkiye, Ürdün, Suriye ve Suudi Arabistan arasında varılacak mutabakata göre, İstanbul'dan Medine'ye 1303 km'lik Hicaz demiryolu tekrar tesis edilebilse, toplu taşıma olacağından Hac maliyeti daha ekonomik hale gelebilir. Dolayısıyla daha çok vatandaşımız daha rahat imkanlarla bu kutsal vazifelerini ifa etme imkanına kavuşmuş olabilirler veya Akdeniz'deki limanlardan vapurlarla Süveyş Kanalı ve Kızıldeniz yoluyla deniz yolculuğu imkanı bulunabilse, daha ekonomik olur diye düşünmek mümkündür.

Ecdadımız Hicaz'a çok büyük kıymet ve ehemmiyet vermiştir. Osmanlı sultanları kendilerine Hakimü'l Haremeyn değil, Hadi-mü'l Haremeyn (Mekke ve Medine'nin hizmetçisi) sıfatını layık görmüşler ve oralara büyük hizmetler götürmüşlerdir. Hicaz bölgesindeki Osmanlı eserleri anlattıklarımızın şahidi ve tercümanıdır. O mukaddes bölgelere hizmet etmek şeref ve şanların en yücesidir. Yakın zamanlara kadar daha çok yaşlıların katılımıyla gerçekleştirilen mukaddes yolculuk, artık bugün için tazecik gençlerimizin büyük ve derin bir teslimiyet içinde Hac kervanına katıldıklarını görmek; dini geleceğimiz için en büyük ümit ışığıdır.

Ömrü boyunca her gün beş defa ruhen ve manen Beytullahla irtibat kuran bir Mü'minin Hac ibadeti sayesinde hayatı boyunca özlem duyduğu ve hayal ettiği bu mukaddes yerlere varıp yüz sürmesinin, dua ve niyazda bulunmasının zevkini, huzurunu ve hazzını anlatmak için şu satırların yeteceğini iddia etmek mümkün müdür? Ne büyük bir mutluluktur, kişinin o kutsal yerlerde rab-bisi ve peygamberiyle buluşması, manevi hayatını teneffüs etmesi. Sevgili

Peygamberimizin de: "Beni ziyaret edene şefaetim vacip olur. Kabrimi ziyaret eden, sağlığında beni ziyaret etmiş gibidir." buyurmuyor mu?

Hakk'ı tutan eller, Hak diyen diller, Hakk'a varan yollar ve Hakk'a yürüyen kullar ne güzel! Ne mutlu Hac ibadeti kendilerine nasip olanlara! Ne mutlu "Lebbeyk lebbeyk" diyerek rabbisinin çağrısını duyabilenlere ve o çağrıya uyabilenlere!